

Vlaams
Parlement

vergadering **C119**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 5 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over werkplekieren – 853 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseeel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het aantal lestijden in ons secundair onderwijs – 937 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het stimuleren van techniekacademies – 947 (2014-2015)	13

**VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over werkplekieren
– 853 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, in voorbereiding van de werkzaamheden in verband met de conceptnota duaal leren, die sneller dan verwacht zijn afgerond, heb ik een aantal vragen om uitleg ingediend die ons moeten toelaten om het debat in alle openheid, met de juiste cijfers en met een correct zicht op het werkveld te voeren.

Deze vraag over werkplekieren gaat specifiek over de afstemming tussen de onderwijscomponent en de werkcomponent. Die afstemming is nogal essentieel in het stelsel van duaal leren. Volgens het huidige decreet is een jongere verplicht een voltijds engagement aan te gaan. Dat komt binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs neer op twee dagen een lescomponent school en drie dagen een werkcomponent in het bedrijfsleven. Het decreet laat verschillende invullingen van de werkcomponent toe, zo veel verschillende dat een kat er haar jongen in dreigt te verliezen.

In de huidige situatie komen verschillende jongeren moeilijk aan een werkplek, zelfs wanneer ze arbeidsrijp zijn en gemotiveerd zijn in de onderwijscomponent. Een oorzaak daarvan is onder andere een tekort aan plaatsen in de verschillende sectoren en bij de verschillende bedrijven. Een categorie waar we vanuit de overheid extra aandacht aan moeten schenken zijn de jongeren die in de wachtkamer voor een leerwerkplaats zitten en die we traditioneel als 'nog te oriënteren jongeren' omschrijven. Zoals ik al zei, komen ze uit de screening als arbeidsrijp, maar toch zijn ze niet aan het werk. Ze volgen wel de onderwijscomponent. Het is dus eigenlijk ontzettend zonde, het is een verschrikkelijke verspilling van talent en motivatie van een vaak kwetsbare groep in ons onderwijs.

We merken ook dat de categorie 'nog te oriënteren jongeren' de laatste jaren is toegenomen. Uit de laatste cijfers die ik heb kunnen inkijken, zien we ook dat er een groot verschil is per regio. Dat heeft uiteraard ook te maken met de graad van economische activiteit en de mate van werkloosheid in bepaalde regio's.

We zien dat in de ROP-rapporten (Regionaal Overlegplatform), maar eigenlijk vind ik dat het beeld nog te onvolledig blijft om echt te kunnen detecteren in welke sectoren en wat regionaal de specifieke zwakke punten zijn voor het aantal te oriënteren jongeren dat wacht op tewerkstelling.

Minister, wat zijn de recentste cijfers over het aantal te oriënteren jongeren dat op zoek is naar een werkplek? Kunt u die ook geven per sector, want dat lijkt me interessant voor het afstemmen van de richtingen die men nog aanbiedt in het dbso en in het stelsel van duaal leren op de sectoren waarmee moet worden samengewerkt? Wat is de evolutie?

Kunt u me een overzicht geven van de bestaande sectorconvenanten? Is er een relatie tussen de graad van tewerkstelling per sector en het al dan niet succesvol bestaan van die sectorconvenanten? Worden de engagementen, die werden gemaakt in de sectorconvenanten, nageleefd door alle partners? Worden de doelstellingen gehaald? Als ze niet worden gehaald, hoe worden de ROP's dan geresponsabiliseerd?

Hoe loopt de spreiding over de ROP's en over de sectoren heen? Om alles goed te kunnen inschatten, kreeg ik graag een zicht op de top 3 van het hoogste aantal nog te oriënteren jongeren. Het lijkt me interessant om ook daar in de onderwijscomponent rekening mee te houden.

Minister, straks bespreken we de conceptnota. U weet waarschijnlijk ook dat er op dit moment nog veel onduidelijkheid is in de sector. Dat is niet ongewoon, want we willen het stelsel hervormen. Het zou goed zijn indien we het debat kunnen voeren op basis van concrete cijfers. Op die manier kunnen we de CDO's (centrum deeltijds onderwijs), het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO), anderen in de welzijnssector en de oriëntatieorganisaties geruststellen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, ik zal uiteraard niet vooruitlopen op de toelichting en de bespreking van de nota duaal leren. Desalniettemin vind ik deze vraagstelling interessant.

Minister, ik heb uw voorgangers, minister Smet en ook minister Vandenbroucke, die de bevoegdheidscombinatie had van Onderwijs en Werk, meermaals ondervraagd over het probleem van de arbeidsrijpe leerlingen die weliswaar niet konden deelnemen aan het arbeidsproces. Het is met andere woorden een oud zeer. Uw voorgangers zijn er jammer genoeg niet in geslaagd om dat probleem opgelost te krijgen. Ik hoop ten volle – dat is het enige dat ik al over uw nota wil zeggen – dat uw nota over duaal leren daartoe een sterke bijdrage kan leveren. U zult het echter niet alleen kunnen waarmaken, u zult ook echt een beroep moeten kunnen doen op het bedrijfsleven.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, minister, het is inderdaad een interessante vraag, zeker met het oog op de cijfers.

Mevrouw Gennez, u zegt dat we organisaties moeten kunnen geruststellen. Vanuit de N-VA bekijken we vooral of we jongeren kunnen bieden waar ze nood aan hebben. Welke organisaties het dan zijn en hoe er moet worden aangeboden, dat is iets helemaal anders. Laten we de jongeren centraal stellen, niet de organisaties. Wat niet wegneemt dat we moeten kijken naar de gevolgen.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Hebt u zicht op het aantal voltijdse engagementen binnen de leertijd? Er zijn immers voltijdse en deeltijdse engagementen. Hebt u zicht op het aantal beschikbare werkplekken binnen de leertijd? Ik weet niet of u de cijfers nu bij u hebt, zo niet kunt u ze ons misschien later bezorgen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dit is een heel interessante vraag. Ze is eigenlijk dubbel interessant omdat ze een heel mooie aanloop geeft naar de hoorzittingen die de volgende weken volgen.

Mevrouw Gennez, ik pik even in op uw opmerking over de conceptnota duaal leren. U weet dat het format van de conceptnota er in de vorige legislatuur is gekomen. Ik vind het een schitterend format. Er wordt een nota gemaakt waarin een concept uit de doeken wordt gedaan dat praktisch nog moet worden ingevuld. Het is dus evident dat er nog vragen zijn, er wordt uitgegaan van een aantal bestaande problemen, van situaties die moeten worden opgelost. Het feit dat de nota een week geleden door de regering werd goedgekeurd, stelt

iedereen, de sociale partners en de onderwijsverstrekkers, in staat om een grondige oefening te doen. Ik heb begrepen dat ook het parlement dit zal doen naar aanleiding van de hoorzittingen.

Het is goed om dat te doen, want de huidige situatie op het terrein verontrust me. Ik ben heel bezorgd. Vooruitlopend op de bespreking van de nota, wil ik opmerken dat de nota leren en werken of duaal leren – we kunnen er ook nog een nieuwe naam voor uitvinden – heel specifiek gericht is op jongeren voor wie het voltijds engagement geen optie is. Via leren en werken worden ze het beste getriggerd om een diploma te halen. Het zijn jongeren die arbeidsrijp zijn. De groep jongeren die niet arbeidsrijp is, wordt er niet in gevat, voor hen zijn er andere mogelijkheden en trajecten. In een nota leren en werken kunnen we niet alles vatten, de nota richt zich specifiek tot jongeren van wie is vastgesteld dat ze arbeidsrijp zijn. Er komt nog een nota leertijd. Die nota omvat alle trajecten voor jongeren, zoals time-outprojecten, zorgtrajecten en andere vormen van leren en werken naast het duaal leren en werken.

Wat is nu de stand van zaken in verband met het werkplekleren? Mevrouw Gennez, u zei het zelf al: werkplekleren is een vlag die heel veel ladingen dekt. Het is goed om eens te kijken hoe de cijfers evolueren doorheen de jaren.

We zien dat het aantal te oriënteren jongeren quasi stabiel blijft. Er zijn jaarlijks wat verschillen tussen studierichtingen, maar het cijfer schommelt tussen 1250 en 1450. Eind januari 2015 wachtten 1441 te oriënteren jongeren op een werkplek.

Wij hebben een overzicht laten opstellen van het aantal te oriënteren jongeren per studierichting. Het kan uitgedeeld of aan het verslag gehecht worden omdat het als basismateriaal kan dienen. We hebben die studierichtingen gekoppeld naar inhoudelijke verwantschap om een koppeling te kunnen maken met bedrijfssectoren. Voor jongeren met een overeenkomst kan de koppeling aan een sector gebeuren met de bedrijfsidentificatie die vermeld is op de overeenkomst. Voor jongeren zonder overeenkomst is dat natuurlijk niet mogelijk, en daarom is een heel zuivere toewijzing aan de sectorconvenant onmogelijk. We kunnen het wel min of meer weten aan de hand van de richtingen.

Sommige knelpunten qua invulling stijgen. 100 procent staat voor het aantal jongeren dat nog moet worden georiënteerd. Op veel plaatsen blijft het over de jaren heen redelijk stabiel. Maar we zien dat er bij de rubriek handel en administratie een heel groot knelpunt is bij winkelbediende in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso). 11 procent van de jongeren die georiënteerd moeten worden, zit in deze richting. Dat zijn er dit schooljaar 153. In het schooljaar 2012-2013 waren het er 124. In de sector transport en logistiek blijft alles vrij stabiel. In de zorg zien we enkele opmerkelijke dalingen en is er ook stabiliteit. Zo dalen de begeleiders kinderopvang van 21 naar 16. Ook de logistiek assistenten dalen, van 14 naar 4. In de land- en tuinbouw en bij de kappers zijn er geen substantiële stijgingen. Bij de voeding en horeca is er een tweede groot knelpunt. Bij de keukenmedewerkers is het aantal jongeren dat een plaats zoekt gestegen van 76 twee jaar geleden naar 114 dit schooljaar. Een minder groot knelpunt is hulpkok in het dbso. Daar is het aantal gestegen van 37 naar 59 dit schooljaar. Bij de administratief medewerkers is er ook een probleem: daar zijn er 77 die geen plaats hebben. Het is dus vrij gespreid over alle sectoren.

De sectorconvenanten bevatten een onderdeel dat ingaat op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Iedere sector geeft, zoals u weet, invulling aan die aansluiting. Op basis van een sectorspecifieke omgevingsanalyse worden de prioriteiten bepaald en de acties gekozen. Niet elke sector heeft daarom a priori een engagement gekoppeld aan het stelsel van leren en werken.

Een aantal voortgangsindicatoren worden gekoppeld aan de acties, die niet altijd kwantificeerbaar zijn. De tussentijdse opvolging en eindevaluatie focussen niet op afzonderlijke indicatoren. We bekijken het geheel van de engagementen.

Het decreet Leren en Werken voorziet niet in responsabilisering van het ROP om de engagementen van de sectorconvenanten na te komen. Wel hebben de ROP's een eigen opdracht bij het nemen van initiatieven die het voltijds engagement bevorderen. Hun taken zijn: het bespreken van het regionaal opleidingsaanbod; het uitwisselen van deskundigheid en knowhow; het bespreken van de toeleiding van jongeren naar en binnen het stelsel; het bespreken van vraag en aanbod van de verschillende trajecten.

De ROP's vullen vandaag hun opdracht ten aanzien van het voltijds engagement sterk in met de verdeling van de uren voorttrajecten en brugprojecten. Het onderdeel arbeidsdeelname wordt daardoor soms een beetje onderbelicht.

Op 6 februari 2015, morgen dus, is er een overleg met de ROP-voorzitters. Dit punt zal daar worden opgenomen.

Dan was er een vraag over de spreiding van de ROP's. Ik heb u net al het algemene cijfer gegeven. Ik stel een tabel ter beschikking met een overzicht van het aantal te oriënteren jongeren per studierichting en per ROP. De ROP's zijn Vlaanderen-dekkend, maar niet elk ROP is even groot. Sommige ROP's bestaan uit slechts één centrum voor deeltijds onderwijs. Die zijn dan ook niet opgenomen in de lijst.

Wanneer we kijken naar de ROP's met het hoogst aantal leerlingen, namelijk Antwerpen, Limburg en Zuid-West-Vlaanderen, zien we dat het vooral de richtingen binnen de cluster 'handel en administratie' en 'voeding en horeca' zijn die het hoogst aantal te oriënteren jongeren kennen.

Ik maak twee nuanceringen. De opleidingen tot winkelbediende en keukenmedewerker tellen dan wel het hoogst aantal te oriënteren jongeren, maar het zijn ook de grootste richtingen binnen het stelsel van leren en werken. Bovendien zitten heel wat te oriënteren jongeren binnen het ROP Antwerpen, maar dit ROP levert ook een kwart van het totaal aantal leerlingen binnen het dbso aan.

Recent had ik een overleg met alle coördinatoren van de centra voor deeltijds onderwijs uit de verschillende ROP's. Daar is afgesproken dat het aantal te oriënteren jongeren absoluut moet dalen. Ik ben zelf verrast dat het er zo veel zijn. Dat toont voor mij nog eens de urgentie aan waarmee we de problemen moeten durven aan te pakken. Het dossier leren en werken heeft tijdens de vorige legislatuur een hele voorgeschiedenis gekend. We hebben met de zesde staatshervorming wel een unieke hefboom. Mijnheer De Meyer, uw opmerking is pertinent. We moeten ook keuzes durven te maken. Ik besef zeer goed dat iemand die wijzigingen ziet aan het systeem waarin hij werkt, zich wat zorgen maakt. Er komen de volgende weken kansen om daar grondig over door te discussiëren.

De pedagogische begeleidingsdiensten zullen dit mee opvolgen, in overleg met de centra. Ook aan de ROP-voorzitters zal ik vragen om hieromtrent een engagement op te nemen. Ik heb ook een brief klaar voor de sociale partners met de vraag aan de sectoren om een extra inspanning te leveren om het voltijds engagement nog dit schooljaar te verhogen.

U krijgt van mij dus de tabel waarin de vergelijking is gemaakt tussen de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015. Rood betekent een stijging van de groep, oranje staat voor gelijk blijven en groen betekent een daling. Daar zijn de evoluties tussen de sectoren mooi te zien. Ik heb ook nog de lijst van de

ROP's mee met het aantal te oriënteren jongeren in de sectoren. Dat is interessant materiaal om mee te starten. De belangrijkste dalingen zitten bij de begeleide kinderopvang, logistiek assistent ziekenhuizen en logistiek helper zorginstellingen. Het aantal verzorgenden is gelijk gebleven. Bij de verzorgende zorgkundige is er een lichte stijging.

Mijnheer Daniëls, wat betreft uw vraag heb ik een sms gestuurd om te vragen of dit mij bezorgd kon worden. Het komt misschien nog in het komende uur, maar dat is niet zeker. Uw honger mag nog een beetje toenemen. *(Gelach)*

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het illustreert dat de afstemming van de onderwijs- en werkcomponenten niet altijd simpel is. U hebt het over 1400 jongeren eind januari die nog te oriënteren waren. Dat is het ergste wat je kunt meemaken als jongere. Je bent gemotiveerd, je zit op school maar je hebt een keuze gemaakt voor een stelsel waarin ook de werkcomponent, de praktijk heel belangrijk is. Als je niet aan de bak komt, kan dat een verwoestend effect hebben op de motivatie. Daarom is het zo belangrijk dat werk- en onderwijscomponenten beter worden afgestemd.

U zegt dat de sectorconvenanten weinig afdwingbare engagementen hebben ten aanzien van het stelsel van leren en werken. Dat betekent dat u eigenlijk wel bereid bent om die engagementen effectief afdwingbaar te maken. Als dat te weinig gebeurt over de sectorconvenanten heen, hoe ziet u dat in de toekomst versterkt worden? Ik heb begrepen dat in het nieuwe voorstel vooral SYNTRA de regie zou doen. SYNTRA is heel beslagen in de kleine zelfstandige sector, maar de sectorconvenanten zijn met de grotere sectorfederaties afgesloten. Hoe zult u ook hen motiveren om afdwingbare engagementen aan te nemen? Dat is me niet duidelijk.

U zegt dat de ROP's moeten worden versterkt. Ze zijn inderdaad heel verschillend naar omvang. Dat is ook normaal. Bijna een kwart van de jongeren in het stelsel loopt in Antwerpen school. Dat stelsel is daar erg dominant. Als we ROP's versterken, hoe ziet u dan de relatie met de regionale technologische centra (RTC's)? Zij zijn ook actief in de brug tussen onderwijs en arbeidsmarkt. U hebt aangekondigd daar grondig te hervormen en te besparen. Is dat dan ook geen handicap voor de ROP's?

De heer Jos De Meyer (CD&V): Uit vroegere besprekingen is me iets bijgebleven. Over jongeren die deeltijds werken en deeltijds leren is uit wetenschappelijk onderzoek gebleken dat er bijzonder veel kans is dat jongeren waarbij de werkcomponent is ingevuld, een blijvende kans op werk maken.

Uit nieuw onderzoek vijf jaar later bleek dat, statistisch gezien, bij de jongeren waarbij de werkcomponent was ingevuld, het percentage nog toeneemt, terwijl van de jongeren waarbij de werkcomponent niet was ingevuld, een nog lager percentage werk had. Hiermee wil ik alleen maar onderstrepen dat die werkcomponent immens belangrijk is.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik zal de cijfers dan nog wel zien komen.

Mevrouw Gennez heeft daarnet een juiste omschrijving gegeven van de situatie waarbij jongeren willen werken, maar de werkcomponent niet ingevuld krijgen. Hoe komt het dat we die werkcomponent niet ingevuld krijgen? Hoe komt het dat bedrijven dat niet willen doen? Ik vind het minstens even belangrijk om dat te weten, want dat maakt natuurlijk wel hoe we verder kunnen kijken.

We moeten de verdere toelichting van de conceptnota afwachten.

U hebt daarnet heel wat cijfers aangehaald. Het was niet zo evident om u daarin te volgen. We moeten die cijfers nog eens bekijken om te weten welke cijfers interessant zijn, maar ook om te weten wat er achter die cijfers zit.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Ik heb zelf tien jaar lang de begeleiding gedaan van jongeren in het stelsel leren en werken. Het is een zeer boeiende, maar ook zeer diverse groep. Het is interessant om te weten hoeveel wijzigingen er in de trajecten zijn. Sommige jongeren starten in een traject arbeid, maar schakelen over naar een traject brugproject of persoonlijk ontwikkelingstraject.

In het verleden heb ik die cijfers opgevraagd om zicht te krijgen op de bewegingen. Er zijn nogal wat bewegingen in de centra tussen de verschillende trajecten. Blijkbaar hebben wij vanuit de overheid geen zicht op de wijzigingen. We kunnen wel aangeven hoeveel jongeren er een traject volgen, maar we volgen de jongeren niet individueel op om te kijken hoeveel sprongen er worden gemaakt. Maar dan zou je wel een heel goed zicht krijgen op wie arbeidsrijp is en ook blijft.

Het gaat vaak over een zeer kwetsbare doelgroep die sterk moet worden begeleid.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Collega, volgen wij die echt niet? De regering heeft beslist om de persoonlijke ontwikkelingstrajecten vast te leggen, met de wijzigingen en verschuivingen erin. Zijn er geen longitudinale gegevens over de trajecten van die leerlingen?

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): In het verleden heb ik die vraag meer dan eens gesteld aan de minister. Ik heb daar telkens het antwoord op gekregen dat wij daar geen zicht op hebben.

De cijfers over het aantal trajecten krijg ik wel. Maar als ik vraag hoeveel jongeren er van een persoonlijk ontwikkelingstraject zijn doorgeschakeld naar een arbeidstraject, krijg ik het antwoord dat die gegevens niet beschikbaar zijn. Het zou interessant zijn mocht dat wel zo zijn, maar dat vraagt een totaal andere opvolging.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil een paar aanvullingen doen, want veel zorgen zijn natuurlijk gedeeld.

Als je de taken bekijkt die de ROP's moeten uitvoeren, is het zo dat zij zeer sterk hun opdracht naar het voltijds engagement invullen met de verdeling van de uren voortrajecten en brugprojecten. Dat betekent dat het luik arbeidsdeelname soms een beetje in het gedrang komt. Dat is het eerste zorgpunt.

Het tweede zorgpunt is ook al gezegd. U zegt dat het misschien vaak over jongeren gaat die veel zorg nodig hebben. Daarom is het voor mij zo belangrijk dat we een traject 'dual leren en werken' maken, specifiek gefocust op die jongeren waarvan de klassenraad – zo hebben we gezegd in de conceptnota – vaststelt dat ze echt arbeidsrijp zijn, omdat dat andere jongeren zijn dan jongeren die in een traject komen maar helemaal niet arbeidsrijp zijn of het nog niet zijn, maar misschien wel kunnen worden. Als we die allemaal in één groep houden, kunnen we geen trajecten op maat maken. Iedereen verdient een sterk traject. Ik begrijp de zorg die de centra deeltijds leren nu soms uiten. Maar we willen een volwaardig traject maken van het leren en werken voor de jongeren voor wie de ervaring in het bedrijf juist de trigger is om algemene kennis op te doen. Het is dus helemaal niet zo dat we die jongeren in de fabriek willen steken. Ik lees soms zaken waarvan ik denk: hoe bedenkt men het?

Uiteraard is het nog altijd de bedoeling dat je een algemene vorming volgt en een traject naar een diploma aflegt. Maar voor sommigen is de werkplek de ideale plaats om die trigger te zijn naar die algemene kennis.

Er zijn dus heel wat zorgen. Er zijn een aantal zaken waarin tot op vandaag geen afdwingbaarheid is. Het klopt inderdaad: SYNTRA en de centra deeltijds leren zoeken heel vaak de bedrijven, maar je voelt dat de match niet zo ideaal is en dat sommige bedrijven niet goed weten welke jongere ze krijgen. Daaraan moet worden gewerkt op het terrein.

Maar één ding is voor mij zeer duidelijk. Als iedereen zich opnieuw opsluit in zijn toren, goed wetend dat hij goed bezig is en de andere slecht, dan raken we er weer niet door. Onderwijs en de arbeidsmarkt zullen dus de hand moeten reiken.

Het gaat om een – wie maakte de opmerking? – sterke, maar tegelijk ook kwetsbare groep jongeren, voor wie we de goede en juiste trajecten moeten vinden. Dat vraagt soms een aantal bijsturingen of zelfs totale vernieuwingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het aantal lestijden in ons secundair onderwijs – 937 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, in de codex van het secundair onderwijs lezen we onder artikel 149 dat het maximale aantal wekelijkse lestijden in het algemeen secundair onderwijs vastgesteld staat op 32 uur, met enkele uitzonderingen. Met 32 lestijden per week zitten wij een stuk hoger dan het Europese gemiddelde. Volgens de PISA2003-databank krijgen Belgische vijftienjarigen gemiddeld 27,4 uren instructie per week. Dan gaat het om volle uren, waar de lestijden 50 minuten bedragen.

Denemarken, Noorwegen en Zweden voorzien respectievelijk in 22,5, 22,6 en 22,9 uren en het Europese gemiddelde ligt op 25,5 uren. In Finland, dat vaak wordt aangehaald als een voorbeeld op pedagogisch vlak, moeten de middelbare scholieren het stellen met 24,7 uren. Nochtans slagen we er niet in om de Finse leerprestaties te overtreffen. Hieruit zou je kunnen afleiden dat het aantal lessen geen garantie is voor de beste kwaliteit van het onderwijs.

Het Nederlands Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zette de PISA-resultaten, de overheidsinvesteringen in onderwijs en het aantal lessen naast elkaar. Uit hun rapport blijkt dat in sterk presterende onderwijslanden minder les wordt gegeven dan in Vlaanderen. In het lager en secundair onderwijs moeten onze leerlingen 928 uur per jaar naar school, terwijl toplanden – uiteraard ook om andere redenen toplanden – zoals Zuid-Korea, Japan en Estland uitkomen op een gemiddelde van 768 uur.

Het is een eerder ruwe vergelijking. Er kan niet zomaar worden gezegd: met dit aantal uren doet een land het goed. Het is een complex gegeven. Maar ik heb er het aantal lessen per week uitgelicht, omdat ik het belangrijk vind om dat eens te onderzoeken.

Stel dat er iets minder wordt lesgegeven, dan moet de vrijgekomen tijd uiteraard een goede invulling krijgen. Dat bedoel ik niet op de meest traditionele manier,

wel dat die nuttig zouden moeten zijn voor de leerlingen. Leerkrachten kunnen de vrijgekomen uren gebruiken voor extra nascholing, het voorbereiden van hun lessen, meer differentiatie in de klas, een betere begeleiding van leerlingen enzovoort. De vraag beperkt zich niet tot de bedenking of er te veel wordt lesgegeven in onze scholen. Het is eerder een aanzet om eens breder te filosoferen over het aantal uren dat een leerling op een stoel zit in de klas.

Minister, kwaliteit is duidelijk belangrijker dan kwantiteit. Beschouwt u een vermindering van het aantal lessen, met een goede invulling uiteraard, als een mogelijke denkpiste? Wordt deze denkpiste ook meegenomen in het debat over de herwaardering van de lerarenloopbaan en als mogelijk antwoord op het tekort aan leerkrachten waarmee we in de toekomst zullen worden geconfronteerd? Zou deze piste kunnen worden overwogen? Zijn er momenteel berekeningen of simulaties beschikbaar die aantonen welke budgettaire effecten de mogelijke vermindering van het aantal lessen in het secundair onderwijs zou kunnen betekenen? Wat kan dat concreet aan besparingen opleveren? Plant u hierover eventueel overleg met de onderwijskoepels?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Brusseel, u stelt vragen over gedachte-experimenten. Daar zijn we nooit tegen, maar uit de studie heb ik vooral geleerd dat er een verband is, maar geen oorzakelijk verband. In de laatste PISA-resultaten is Finland negen plaatsen naar beneden gezakt. Ik weet niet of ik in Korea wil leven, want de lessen stoppen daar wel vroeger, maar de kinderen gaan tot 22 uur naar het privéonderwijs. Op dat vlak vind ik het een vreemd onderzoek.

De vraag die we wel kunnen stellen is: op dit moment zijn er verschillen in de invulling van de uren tussen aso, tso en bso. Leerlingen van tso en bso doen meer uren per week. Het verminderen van uren als gedachte-experiment is interessant, maar mijn concrete vraag is dan: als je uren vermindert, van wat? In het secundair onderwijs hangen daar vakken aan. Als de minister dat zou willen doen, vragen wij meteen van welke vakken zij de uren zou willen verminderen.

U hebt het over een besparing. Maar als we het aantal uren voor de leerlingen verminderen, vermindert de facto ook het aantal uren voor de leerkrachten. Als we wel nascholing willen geven, organiseren we plage-uren bovenop. Hoe zou dat dan mathematisch in elkaar zitten, als u daarin verder zou willen gaan, minister?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega, dit is een interessant thema. Het is overduidelijk dat we dit genuanceerd moeten benaderen. Uiteraard is de stelling juist dat kwaliteit belangrijker is dan kwantiteit. De vraag is alleen wat we daarmee bedoelen.

Ik heb op 31 januari in De Volkskrant het interessante artikel 'Minder, maar beter lesgeven, dat is geen gek idee' gelezen. Het is ook wel zo, collega's, dat de samenleving bij elk nieuw maatschappelijk probleem in zelfs overdreven mate kijkt naar het antwoord dat het onderwijs daarop kan bieden. We moeten rekening houden met dat verwachtingspatroon, zonder dat we erin overdrijven.

Anderzijds is het ook zo dat die landen waar het aantal lestijden geringer is, meestal ook een kortere vakantie hebben, zodat het aantal lestijden op jaarbasis niet noodzakelijk minder is dan bij ons.

Dan is er nog het specifieke element van de financiële implicaties. De omkadering zoals ze nu gebeurt, is niet vastgelegd op basis van het aantal lestijden, maar

wel op basis van het aantal leerlingen. Ik dacht ook, minister, dat vandaag niet bepaald is wat het minimumaantal lestijden is dat een school moet geven, maar wel wat het maximumaantal uren is dat ze mogen geven. Met andere woorden: het zijn de onderwijsinstellingen zelf die dat aantal lestijden invullen.

Het kan een interessante gedachteoefening zijn, maar we moeten deze problematiek toch wel zeer genuanceerd benaderen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dit is inderdaad een zeer interessante vraag. Een aantal mensen hier hebben duidelijk ook het rapport van het Nederlands Bureau voor Statistiek gelezen. Ik wil inspelen op een aantal opmerkingen die anderen al gemaakt hebben, omdat er ook een waarschuwing aan vasthangt.

Het CBS stelt dat de verplichte lestijd voor leerlingen en leraren negatief correleert met de PISA- en efficiëntiescores. Maar het CBS zegt daar onmiddellijk bij dat de significantie van de resultaten laag is, als je rekening houdt met versturende factoren zoals motivatie, inkomensongelijkheid en dergelijke meer. We moeten dus echt voorzichtig zijn als we hieruit conclusies trekken, want er zijn ook heel wat andere zaken die meespelen.

Als we spreken over een vermindering van het aantal lessen, moeten we goed weten waarover we spreken. Er is namelijk een verschil tussen het aantal uren dat leerlingen op school zijn en de lesopdracht van leraren. Ik heb alle uren trouwens in lessen van 50 minuten gerekend.

Voor het voltijds gewoon secundair onderwijs geldt momenteel een bindend minimum aantal wekelijkse uren dat leerlingen moeten volgen, namelijk 28 uren. Daarnaast is er voor financiering een maximumaantal wekelijkse uren, variërend tussen 32 en 36 uur, al naargelang de graad of onderwijsvorm. Een school kan dus geen wekelijkse lessentabel hanteren die onder de 28 uur komt, maar mag zich wel tot die 28 uur beperken. Het maximum daarentegen geldt als een norm die de decreetgever heeft vastgelegd uit hoofde van studiebelasting van leerlingen. Secundair onderwijs is tenslotte leerplichtonderwijs. Een school kan het aantal overschrijden, maar dan op basis van uren die niet uit het gefinancierde urenpakket komen. Dat gebeurt zeer zelden.

In veel gevallen richten de scholen zich op die vastgelegde maxima, die ze dan uitputten om boven op de goedgekeurde leerplannen ook een soort complementaire of vrije ruimte te realiseren.

Als we het aantal contacturen op schooljaarbasis uitdrukken, zien we dat er op het niveau van het derde leerjaar secundair onderwijs in Vlaanderen gemiddeld 928 contacturen zijn, in Nederland 1000, in Frankrijk 1035, in Finland 703, in Zweden 754 en in Griekenland 785. Dat schommelt dus vrij aanzienlijk.

In het masterplan over de modernisering van het secundair onderwijs hebben wij geen expliciete maatregelen tot herziening van het lesvolume in het voltijds secundair onderwijs opgenomen. Ik kan er ook niet op vooruitlopen. Ik denk dat het nog wat vroeg is, zeker ook als we verwijzen naar de basisbedenking dat ook de resultaten zelf wat gerelativeerd moeten worden, omdat er heel wat andere zaken meespelen.

Het CBS trekt nog een conclusie: als we de contacturen in het leerplichtonderwijs zouden verlagen, dan moeten we ook goed nadenken wat er kan gebeuren met de vrijgekomen tijd. In Zuid-Korea piekt het aantal bijlessen dat leerlingen nemen, Estland en Polen staan bekend om veel huiswerk, en in Ontario werken leerkrachten wekelijks aan de verbetering van de kwaliteit van de lessen.

Dat zijn allemaal activiteiten die zinvol kunnen zijn maar die het urenpakket daarom niet aanpakken. Dat zijn de eerste bedenkingen daarover.

Mevrouw Brusseel, we hebben op dit ogenblik geen berekeningen of simulaties gemaakt. Ik vind het ook een beetje voorbarig om daar overleg over te plegen gelet op de bedenkingen die ik heb gemaakt. We staan voor een zeer ingrijpende oefening die we met veel ernst moeten doen om het onderwijs te moderniseren. Ik wil nu ook niet zeggen dat er te veel les wordt gegeven, dat klopt niet, maar dat was ook niet echt de aard van uw vraag.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik wil met mijn vraag inderdaad geen pleidooi houden voor minder les. Ik denk dat er in hoofdzaak twee opties zijn indien men vanuit pedagogisch oogpunt zou gaan naar een vermindering van het aantal lessen. Enerzijds is er de mogelijkheid om vakanties en evaluaties beter te spreiden. Daar heeft de heer De Meyer op gewezen. Voor mij hoeft u de christelijke kalender niet te volgen zodat er eigenlijk geen onregelmatigheid is in het toekennen van een pauze die leerlingen nodig hebben. Men zit daar natuurlijk wel met voor ons belangrijke tradities zoals carnaval, Kerstmis, Pasen enzovoort. We zitten met vakantieperiodes die nogal onregelmatig vallen en met een lang zomerreces. Vanuit pedagogisch standpunt kan men zich afvragen of dat niet beter kan worden gespreid.

Dit is geen statement van mijn fractie. Ik vond het artikel in de krant een handige aanleiding om de vraag te stellen. Het gaat over ideeën die ikzelf al jaren heb omdat ik ook zelf les heb gegeven. Het is niet het aantal contacturen met leerlingen dat ervoor zorgt dat die leerlingen enthousiast zijn of de leerstof goed beheersen. Er zijn tal van factoren, zoals u daarnet zelf hebt gezegd, die maken dat men goed of iets minder goed onderwijs heeft. Uiteraard gaat het niet alleen over het aantal lessen. Daarom heb ik ook bewust niet gesproken over enige causaliteit. Het woord correlatie heb ik misschien niet letterlijk gebruikt maar wie mijn vraag nog eens leest, komt daar zeker op uit.

Enerzijds is er de optie om beter te spreiden of om naar minder lessen te gaan, of om daarin flexibel te zijn. Er kan misschien een mogelijkheid worden gevonden wanneer men rustig het secundair onderwijs hervormt. We kunnen dan nagaan of het niet wenselijk is om scholen aan te moedigen om meer gebruik te maken van hun vrijheid. Ze moeten de maximumgrens respecteren en de ondergrens van 28 uren. In functie van de behoeften van de leerlingen zou men voor bepaalde vakken meer of minder uren kunnen geven.

U hebt uit de krant het grappigste voorbeeld over de regel van drie gegeven. Men zou kunnen zeggen dat er nog werk aan de winkel is in ons onderwijs maar men zou ook kunnen zeggen dat als we zo hoog scoren in het aantal lestijden per week, het opmerkelijk is dat de leerlingen zelfs de regel van drie niet kennen. Ik bekijk het ook op die manier. Ik heb ook gezien in het onderwijs dat het voor bepaalde leerlingen een ongelofelijk zware opdracht is om tot 16 uur te moeten zitten, redelijk passief te zijn en te absorberen. In bepaalde lessen is er een goede participatie en wisselwerking, maar wanneer die leerlingen thuiskomen, moeten ze al die leerstof nog eens verteren, zeker in het secundair onderwijs waar huiswerk moet worden gemaakt en toetsen moeten worden voorbereid.

Minister, ik wil de pedagogische oefening wel eens maken. Ik wil nagaan of het voor sommige jongeren niet wenselijker is dat er een betere spreiding is zodat zij voldoende tijd hebben om zich de leerstof eigen te maken. Dat is belangrijk, ook in functie van de voorbereiding op het hoger onderwijs. Op die manier hebben ze ook nog wat vrije tijd en beweging. Ik laat me regelmatig vertellen dat sommige jongeren te weinig sporten of bewegen. Daarnaast stellen we ook vast dat er

weinig ruimte is voor creativiteit. Als er goed wordt gereflecteerd over het aantal contacturen dat men besteedt aan theoretische vakken, dan moet het mogelijk zijn om daar een verbetering teweeg te brengen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik noteer de aanvullende bedenkingen.

Voor de leden van de commissie Werk die intussen zijn aangekomen, het gaat hier over een heel interessante vraag of we meer of minder lessen moeten geven. Ik heb een vraagje over de regel van drie mee om u thuis te laten voelen. 3 arbeiders ontvangen na 11 dagen hun loon dat samen 1673 euro bedraagt. Hoe groot is dan onder dezelfde voorwaarden het gezamenlijke loon van 9 arbeiders na 22 dagen? Als u het moeilijk hebt met de toepassing van de regel van drie, kunt u op KlasCement alle uitleg vinden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het stimuleren van techniekacademies – 947 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, met het STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering and Mathematics) gaf de vorige Vlaamse Regering het startschot om de uitstroom aan afgestudeerden in exact wetenschappelijke en technische richtingen te verhogen. We zijn nu één jaar verder. Er zijn ondertussen een aantal STEM-academies opgestart. Mijn vraag om uitleg is al een tijdje geleden ingediend en is al wat achterhaald, want ondertussen hebt u verklaringen gedaan in de pers. Het biedt me de gelegenheid om de vragen een beetje bij te schaven.

Minder dan een jaar na de opstart van de STEM-academies zijn er al 350 unieke projecten opgestart, die erg snel zijn volgeboekt en waarvoor zelfs wachtlijsten worden aangelegd. Op zich is het positief dat op een dergelijk korte termijn 350 projecten uit het niets zijn ontstaan. Als buitenschoolse activiteit, want daarover gaat het, kunnen jongeren dus naast de klassieke teken- en muziekacademie, aan de slag in techniekacademies en techniekclubs waar ze spelenderwijs in aanraking komen met techniek en wetenschap, gaande van hout en mechanica tot elektronica en informatica. De rijkdom van de mensen die de techniekclubs of academisch hebben opgericht, zorgt voor een heel ruim en divers aanbod.

Op 2 februari was er in Technopolis een opstartmoment en een kennismaking. Beleidsmakers, initiatiefnemers en geïnteresseerden werden samengebracht om de doelstellingen en initiatieven voor te stellen. Het is ook de plaats waar u 80.000 euro hebt vrijgemaakt om de opstart nog een extra duwtje te geven.

Minister, mijn eerste vraag is hoe u het aanbieden en uitbouwen van techniekacademies en techniekclubs zult aanmoedigen en stimuleren. Ik wil het dan niet zozeer over het financiële aspect hebben, maar over het praktische en inhoudelijke aspect. Het gaat vooral over feitelijke verenigingen.

Hoe zult u erop toezien – of er niet op toezien in het licht van de deregulering – dat de gemotiveerde kinderen op een speelse, en dus op een niet-schoolse wijze

hun interesse voor wetenschap en techniek kunnen aanscherpen in deze academies?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik las een tijdje geleden in de krant: 'Techniekacademies schieten als paddenstoelen uit de grond'. In hetzelfde artikel stond dat mevrouw Sabine Poleyn daar vanuit het Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES) nog sterk mee bezig is. Ik wil deze gelegenheid aangrijpen om haar grote inzet en pionierswerk dat ze destijds in het parlement daarvoor gedaan heeft, hier naar voren te brengen.

Minister, ik heb met grote belangstelling uw persbericht gelezen naar aanleiding van de kennismakingsdag met Technopolis. Ik ga uiteraard de inhoud daarvan niet toelichten, maar ik wil u daar wel mee feliciteren.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, mijnheer De Meyer.

Dank u voor de vraag, mijnheer Daniëls, dit is een boeiend onderwerp. Ik vind STEM fantastisch. Het wil wetenschap en technologie een mooiere plaats geven in ons onderwijs. Het heeft een vliegende start genomen en gaat op dat elan voort.

Techniekclubs zijn een voorbeeld van het STEM-beleid, maar met de STEM-academie staan we voor een brede invulling waarbij we ons richten op techniek, maar ook wetenschap, wiskunde en andere technologieën. Laat mij eerst de STEM-academies een kader geven. Met het STEM-actieplan 2012-2020 wil de Vlaamse Regering – deze en de vorige – op lange termijn werk maken van het terugdringen van het structureel tekort aan exacte wetenschappers en technici op de arbeidsmarkt. In uitvoering van het STEM-actieplan werd het STEM-platform, bestaande uit leden met expertise in de betrokken sectoren, opgericht. Het platform formuleert aanbevelingen aan de Vlaamse Regering.

Een van de concrete aanbevelingen van het STEM-platform is de oprichting van de STEM-academie. Ik heb gisteren de eer en het genoegen gehad om met mevrouw Tempels, voorzitter van het platform, van gedachten te wisselen. Ze heeft nog tal van andere ideeën om aan het hele STEM-beleid vorm te geven.

Met de STEM-academie wilden we in de eerste plaats de bestaande initiatieven van buitenschoolse STEM-activiteiten voor jongeren in kaart brengen en groeperen onder een gezamenlijke koepel en naam. Hiertoe kreeg Technopolis in 2013 een opdracht. Technopolis heeft in uitvoering van deze opdracht de verschillende organisatoren van buitenschoolse STEM-activiteiten verzameld in dit netwerk. Zij ontmoeten elkaar tijdens netwerkmomenten waar ze de kans krijgen hun vragen te stellen en inspiratie op te doen. Er bestaat een gelijknamige website www.stem-academie.be.

Sinds de start van de STEM-academie in 2014 sloten reeds 58 organisaties zich aan, goed voor 600 activiteiten. Tijdens het schooljaar 2014-2015 zullen op die manier 8000 kinderen in hun vrije tijd kennis maken met wetenschap en techniek. De inventarisatie van het huidige aanbod aan buitenschoolse STEM-activiteiten toont aan dat er in veel regio's in Vlaanderen momenteel nog geen of een erg beperkt aanbod is. Er zijn niet alleen successen.

Hoe kunnen we dat nu verder stimuleren? De inventarisatie en de creatie van een dergelijk netwerk was een eerste en noodzakelijke stap. Twee dagen geleden was er ook een studiedag. Daar was heel veel interesse, ook bij een aantal gemeenten, om STEM-academies buitenschools op te richten. In het rapport dat

Technopolis in uitvoering van de opdracht heeft opgeleverd, wijst men op de noodzaak van diverse acties om tot meer structurele verankering te komen. Ook zijn er de financiële middelen. Mevrouw Tempels heeft een zeer uitgesproken visie wat die financiële middelen betreft. Ze wijst erop dat het hier vooral over vrijwillig engagement gaat. Jongeren en techniek, dat hoeft ook niet zoveel te kosten. Je hoeft ook niet de duurste materialen te gaan gebruiken. Het is de bedoeling dat de technische interesse wordt aangewakkerd.

Eind vorig jaar heb ik beslist om het netwerk van STEM-academies te ondersteunen met een kleine nieuwe subsidie, namelijk 80.000 euro, te verdelen over alle partners van het netwerk. Wie een voldoende groot initiatief opstart, kan per deelnemer ook een tegemoetkoming krijgen. In een eerste fase, die op dit ogenblik loopt, tot 30 juni, komen alle bestaande initiatieven in aanmerking. In de tweede helft van 2015 kunnen ook een aantal nieuwe organisatoren hier aanspraak op maken. Het gaat om zuivere STEM-initiatieven die interactief zijn, zich richten op het ontwikkelen van passie en jongeren tot maximaal 18 jaar als doelgroep beogen. Activiteiten moeten minstens 100 deelnemers tellen om in aanmerking te komen. Dat zijn tien kinderen gedurende vijf weken, voor 2 uur. Dan geven wij een subsidie voor zo'n academie, tot 120 euro.

De beoordeling van de aanvragen gebeurt door de werkgroep. Uiteraard is het de bedoeling om die werking verder te onderbouwen. Er zijn een aantal aandachtspuntjes in het rapport: de Vlaamse brede coördinatie en kwaliteitszorg; de betere dekking, want je ziet nog witte vlekken in Vlaanderen; de contactpunten; de werving en opleiding van de STEM-academiementoren; goede afspraken over het gebruik van locaties van scholen, de VDAB, de SYNTRA's enzovoort. Er zijn heel veel locaties die ter zake potentieel hebben.

Die STEM-academies passen binnen de vrijetijdsbesteding van de kinderen. De focus hier ligt ook op het wat, niet op het hoe. Ik heb ook al een paar van die academies bezocht. Het is zeer gevarieerd wat men daar doet, maar het doel is eigenlijk hetzelfde, namelijk die technologische interesse wakker maken bij meisjes en jongens. Vanzelfsprekend is kwaliteitszorg van belang, maar ik vind het ook wel zeer mooi om te zien hoe hier op alle fronten vrijwillig initiatief wordt genomen. Als ik me niet vergis, zijn er trouwens ook een aantal hogescholen waarvan de kandidaat-leraren ook actief zijn in STEM-academies. Gisteren werd ook geopperd dat, als men dat goed aanpakt, dit ook een stukje van hun stage zou kunnen zijn. Dat is natuurlijk nog niet structureel georganiseerd, maar niets sluit uit om dat ook enigszins zo in te bedden.

Een belangrijke stap is al bij de oprichting van het netwerk gezet, met het instellen van een charter. Dat is ondertekend door de initiatiefnemers en bevat een aantal criteria waaraan activiteiten moeten voldoen. Ik meen echter dat we voorzichtig moeten zijn en niet te veel moeten gaan regelen. Integendeel, we moeten er vooral voor zorgen dat dit wederzijdse engagement wordt uitgebouwd en dat alle goede praktijken goed kunnen worden uitgewisseld.

Ik heb nog wat aanvullende achtergrondinformatie over het actieplan en dergelijke mee voor wie dat wenst. Ik zal dat aan het commissiesecretariaat overmaken.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij te horen dat we niet gaan naar een 'verstatutarisering' of verstructurering van die academies. Uw collega had in het verleden ook al geantwoord dat het niet de bedoeling was om in de richting te gaan van deeltijds techniekonderwijs, met alle regelgeving ter zake. We kunnen er alleen maar verheugd om zijn dat het dat niet wordt. Het lijkt me wel goed dat we monitoren hoeveel er zijn en

waar er nog blinde vlekken zijn om dat te stimuleren in Vlaanderen. Als we techniek en wetenschap op een speelse manier en in de vrije tijd willen activeren, 'in the picture' zetten en vooral gelijkwaardig maken, zodat kinderen en jongeren daarop kunnen intekenen, dan moeten we toch bekijken hoe dat maximaal kan worden gestimuleerd.

Wat uw uitweiding over die techniekcoaches betreft, meen ik dat we het formele en het informele toch het best zo veel mogelijk gescheiden houden, om te vermijden dat er alsnog regelgeving binnensluipt, terwijl we dat eigenlijk wat los en vanuit het veld willen laten groeien.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik heb een bijkomende vraag. Ik ging er eigenlijk een vraag om uitleg over indienen, maar mijn vragen om uitleg worden toch allemaal geweigerd. Een aantal weken geleden en ook gisteren las ik in de krant dat er in een aantal scholen in het Turnhoutse en het Gentse ook aso-STEM-richtingen worden opgericht, binnen het reguliere circuit. Dat is een specifieke, zeer technisch gerichte aso-opleiding. In hoeverre strookt dat eigenlijk met het masterplan secundair onderwijs, met een veeleer brede eerste graad die we toch proberen uit te werken? Ik vind dat een beetje een eigenaardige evolutie, waarbij men misschien net het omgekeerde doet: men gaat meer gaan specialiseren vanaf de eerste graad. Ik vroeg me af wat u denkt van die ontwikkeling. We vinden allemaal dat STEM zeker moet worden gestimuleerd, maar ook dat die schotten toch wel wat meer moeten worden doorbroken, dat er een soort overlap moet zijn, dat men niet te snel mag kiezen. Dat lijken me toch een aantal uitgangspunten in het masterplan. Mij lijkt het dat dit daar veeleer tegen indruist. Wat is uw mening daarover?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u hebt het herhaaldelijk gehad over blinde vlekken. Ik wil dat in dezen zelfs positief interpreteren, want dat betekent dat er op relatief korte termijn al heel wat is ingevuld, en dat we het dan hebben over wat nog niet is ingevuld.

Mijn vraag is heel simpel: als u nog info hebt zoals het actieplan, hoort daar dan ook het lijstje bij van de regio's waar er vandaag nog niets is? Zijn er initiatieven gepland om dat nog in te vullen? Wie is de meest aangewezen partij om op het terrein actief te zijn?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik zei al dat ik nog wat informatie meegebracht had, ik heb het verslag mee.

De heer De Meyer verwees naar mevrouw Poleyn. Zij is daarmee op pad geweest in West-Vlaanderen en we zien daar een dubbel zo grote deelname van kinderen en veel meer academies. We zien dat dergelijke inspanningen lonen. Mevrouw Poleyn was natuurlijk niet de enige die er deed.

Ik heb een kaartje. Daarop ziet u de gemeenten waar al academies zijn. Het gaat nu heel snel. Het is een kleine ondersteuning die we geven. Als minister neem ik zelf geen initiatief om academies in te richten. Het moet echt lokaal zelf gedaan worden. We merken dat er heel veel interesse is bij de lokale overheden of scholen om het te doen. Men probeert ze in te richten op zo neutraal mogelijke plaatsen. Ze zijn niet per se gekoppeld aan vrije technische instituten (VTI's), integendeel, men wil dat ze openstaan voor alle jongeren.

Mevrouw Meuleman, u zult zien dat in het actieplan het STEM-onderwijs expliciet wordt meegenomen. Als er STEM wordt aangeboden, wordt het breed aangeboden, helemaal niet om te segregeren, maar net om het breed te maken en om de aandacht voor wetenschappen en techniek, waar wiskunde trouwens in zit, sterk te houden.

Het zou misschien goed zijn om hier de komende weken wat uitleg over te geven. In alle provincies komen er in de eerste graad STEM-opties. Het past perfect binnen het masterplan zoals dat in het verleden werd opgemaakt. Ik heb daarover nu niets bij, maar u kunt er later gerust uitleg over krijgen. Van mij mogen alle vragen goedgekeurd worden.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Ik zal een poging doen om een vraag op de agenda te krijgen.

Minister Hilde Crevits: Ik vind eigenlijk niet dat u reden tot klagen hebt. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.